

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

1. Baggrund, formål og rationale

Fra erhvervslivets side understreges det ofte, at det er vigtigt, at virksomhederne markerer sig hurtigt og effektivt på de nye »dynamiske vækstmarkeder«, fx Sydkorea og Singapore. Dette fremhæves også i Erhvervsministeriets rapport fra 1994 »Fjernøsten – en udfordring for danske virksomheder«. I denne rapport peges bl.a. på, at Danmark igennem de senere år har mistet markedsandele i regionen til de øvrige EU-lande.

Tilgang til disse vækstmarkeder vil ofte med fordel kunne ske ved hjælp af direkte investeringer, hvorved virksomhederne etablerer sig i landene med salg og produktion, herunder i samarbejde med lokale investorer i form af joint ventures. Den internationale konkurrencesituation gør det nødvendigt, at virksomhederne i stigende grad deltager i internationaliseringsprocessen, hvilket ofte forudsætter grænseoverskridende investeringer for at sikre virksomhedens konkurrencedygtige produktions- og afsætningsmuligheder. Dette er afgørende for fastholdelsen af virksomhedernes vækspotentiale og dermed også mulighederne for at sikre den fremtidige beskæftigelse i Danmark.

De nye vækstmarkeder er ofte vanskelige at operere på for udenlandske virksomheder. Det kræver derfor ekstra incitamenter, hvis virksomhederne for alvor skal kunne »slå igennem« på disse markeder. Regeringen ønsker derfor for at forbedre virksomhedernes muligheder for at etablere sig i vækstmarkederne gennem oprettelsen af en Investeringsfond for Vækstmarkeder – i det følgende benævnt IFV-fonden – i tilknytning til Industrialiseringsfonden for Udviklingslandene (IFU) og Investeringsfonden for Østlandene (IØ-fonden).

IFV-fondens investeringsområde vil blive afgrænset både opadtil og nedadtil. Den øvre grænse vil være, at landet eller området skal ligge udenfor EU, og det skal være optaget på OECD's Udviklingskomite's liste over lande, der kan modtage hjælp. Denne liste revideres løbende efter forhandling mellem OECD-landene. Hertil kommer en nedre grænse,

idet BNP pr. indbygger skal ligge over den indkomstgrænse, som Verdensbanken har fastsat for opnåelse af lån i banken – for øjeblikket USD 5.055 pr. indbygger – da disse lande er dækket af IFU. Landet skal heller ikke være et af de tidligere østlande, der dækkes af IØ-fonden. Hermed vil alle lande på OECD-listen være dækket af en af de tre ordninger (IFU, IØ-fonden eller IFV-fonden).

Ingen danske finansielle formidlere har hidtil ønsket at træde til med risikovillig kapital i forbindelse med virksomheders investeringer i denne kreds. Dette kan have uheldige virkninger, bl.a. fordi mange virksomheder anlægger en regional strategi, men hindres i at operere i nogle af markederne, fordi den risikovillige kapital ikke kan skaffes. Der er derfor behov for en ny investeringsfond, der opererer i ovennævnte kreds af lande og områder.

IFV-fonden skal fremme investeringerne i vækstmarkederne med henblik på at styrke virksomhedernes internationalisering samt bidrage til en positiv erhvervsudvikling på de pågældende markeder.

Fonden skal arbejde på kommercielle vilkår. Fonden vil således alene kunne medfinansiere investeringer i kommercielt bæredygtige projekter. Fondens deltagelse i investeringer vil ophøre, når virksomhederne, der er investeret i, har opnået en vis konsolidering. Fondens aktiebesiddelse vil blive søgt afhændet til den bedst mulige pris, og provenuet fra aktiesalg og udbytte vil successivt blive anvendt til finansiering af nye projekter.

En af de største barrierer for danske virksomheders investeringer i vækstmarkederne er ofte den relativt beskedne størrelse, som karakteriserer danske virksomheder, samt de heraf følgende vanskeligheder med at tilvejebringe risikovillig medfinansiering såvel fra finansielle formidlere her i landet som i investeringslandet. Hertil kommer, at kapitalmarkedet i Danmark generelt er tilbageholdende med at stille risikovillig kapital til rådighed for virksomhedernes investeringer i udlandet. Endvidere er der barrierer som følge af tradition og kultur- og forretningsforskelle.

IFV-fonden vil sikre, at danske virksomheder får tilgang til den nødvendige risikovillige kapital, som